

حسام‌الدین دولت آبادی

پیه _____ ان
 همک _____ اری
 و دستج _____ ات
 سیه _____ اسی

این موضوع بر همگان روشن است که پس از پایان جنگ جهانگیر همواره روابط و مناسبات ملت‌ها بیش از پیش با اصول اجتماعی و اوضاع اقتصادی و عقاید مسلکی و قیامهای جزئی آنها بستگی دارد. وغالباً مشاهده میشود که هر وقت دولتی تازه در کشوری مخصوصاً ممالک بزرگ بر سر کار میآید قبلاً باید ثابت نماید که از لحاظ اجتماعی دارای چه نقشه و هدفی میباشد. و نظر باینکه اوضاع سیاسی و اقتصادی ایران نیز در این زمان چه از لحاظ سیاست خارجی و چه از جهات نهضت‌های سیاسی و عقاید اجتماعی داخلی اهمیت خاص حاصل نموده و روشن است که تا آمال ملی بجاناب هدف معینی معطوف نگردیده و افکار و عقاید

عمومی طالب منظور مثبت و مشخص نباشد ممکن نیست بر این آشفنگیها سروسامانی داد . این آمد و رفت دولت ها نیز اگر از پشتیبانی احزاب و مجامع ملی و عناصر روشنفکر برخوردار نباشد و برنامه اصولی نداشته باشد همه وهمه آلت معطله بیش نیستند و فرستهای مناسب بین المللی هم از دست خواهد رفت .

عمده مقصود از تشکیل احزاب و مکاتب سیاسی نیز همین است و بس . که عالیترین هدف را تشخیص و نزدیکترین راه حصول اوراتعیین و اذهان مردم را بر آن آشنا و روشن سازند که همگی اولی و انسب را بخواهند و این نیروی عظیم اجتماع تفریط و تلف نشود .

بنابراین لازم است که همه دستجات سیاسی و احزاب حتی افرادی که دارای عقاید روشن و نیروی کار دارند اگر بتوانند بصورت حزب نیرومند واحدی درآیند و اگر نه لا اقل پیمان همکاری صمیمانه در میان نهند و دور از هر خودخواهی بفکر اصلاح اساسی میهن عزیز و زادگاه خود باشند که هر چه زودتر این گرد ملال و تیرگی، آثار جنگ را از چهره مردم و کشور زودده آرامش و سکونی جانشین آن سازند و با طرح شالوده‌ئی متین بنای استقلال و عظمت ایران عزیز را بر آن استوار ساخته . مفهوم حکومت ملی را درک و کام تلخ مردم را بشهد آزادی که تا حال نچشیده اند شیرین سازند . و از همکاری صمیمانه و عواطف برادری دست نکشند تا بسر منزل مراد رسیده در میان زندگان زندگی با شرافت و مرفه داشته باشند ، با توجه بتمامی این مطالب و درک لزوم همکاری صمیمانه دستجات و احزاب و افراد امضاء کنندگان این پیمان که نمایندگان منتخب و مختار احزاب میباشند این پیمان را فعلاً روی اصول ششگانه ذیل امضاء و تعهد نمودند که تا ایجاد وضعیت ثابت اصولی در کشور و تأمین و تحقق حکومت مشروطه ملی و حفظ و اجراء قانون اساسی از پا ننشسته افراد احزاب و دستجات و اجتماعات را برای نقل باهدف خود مجهز و پیشرو و فداکار سازند .

۱- مبارزه با کسانی که بر علیه مصالح و استقلال و تمامیت ایران اقدام نمایند .

۲- احیاء و حفظ اصول مشروطیت و اجراء قانون اساسی .

۳- جلوگیری از هرگونه دزدی و ارتشاء و تعقیب اشخاصی که بدارائی و اقتصاد

کشور خیانت و سوء استفاده کرده اند .

۴- تعقیب و مجازات اشخاصی که قوانین را نقض و مورد بی اعتنائی قرار میدهند که

عدم رضایت عامه صرفاً از همین لحاظ میباشد .

۵- پائین آوردن هزینه طاقت فرسای زندگی .

۶- برای اجراء مواد این پیمان کمیته مختلطی تشکیل میشود از نمایندگان رسمی

احزاب و دستجات و رجال ارزنده‌ئی که این پیمان را امضاء نموده اند .

از طرف جمعیت فرزندان ایران - سید مهدی فرخ (معتصم السلطنه) - نقیب زاده مشایخ -

امیر شرفی پدر .

از طرف حزب رادیکال سوسیالیست - رضا افشار - محمد علی مجد فطن .

از طرف حزب مردم - امان الله اردلان - حسام الدین دولت آبادی .

از اشخاص - دکتر طاهری - عباسقلی گلشائیان .

این پیمان نامه بعداً موجب تشکیل حزب اتحاد گردید . دولتهای آن زمان را ارشاد

کرد و خود دولت بیات را تشکیل داد و دولت حکیمی را تأیید نمود .

مخصوصاً در جلوگیری از افراطها و نادرستیهای حکومت احمد قوام و پایان دادن

بدوران فترت که هدف احمد قوام بود مبارزات مؤثر و خدمات مثبت انجام داد .

بر ارباب اطلاع پوشیده نیست که بعد از خاتمه جنگ همواره ارتباطات و مناسبات

ملل بیش از پیش با اصول اجتماعی و اوضاع اقتصادی و مرام و مسلک و عقاید آنها بستگی

پیدا کرده و غالباً مشاهده میشود که هر وقت دولت تازه در هر مشکلی بر سر کار میآید قبلاً میخواهد

ثابت نماید که از لحاظ اجتماعی دارای چه نقشه و هدفی میباشد و نظر باینکه اوضاع سیاسی

و اقتصادی و اجتماعی ایران نیز در این زمان چه از لحاظ سیاست خارجی و چه از لحاظ نهضتهای

داخلی اهمیت خاصی پیدا کرده و تقریباً واضح شده است که تا آمال ملی بسمت هدف معینی

معطوف نگردیده و افکار و عقاید عمومی طالب منظور محقق نمیشد ممکن نیست یک وضع ثابت

و قابل اعتمادی ظاهر گردد و چون لازم است دولتها که بر سر کار می آیند از پشتیبانی احزاب

و مجامع ملی و عناصر روشنفکر کاملاً بهره‌مند گردند و نقطه اتکاء معتبری داشته باشند تا

با فراغت و اطمینان کامل از وضعی ثابت بتوانند به تنظیم امور اقتصادی که یکی از اصول

ثابت و مسلم امور اجتماعی عصر حاضر است موفقیت حاصل نموده و در ایجاد روابط بین-

المللی که در این ایام مهمترین اصل بقا و ادامه حیات ملتها محسوب است قدمهای مؤثر

بردارند و از آنجا که عمده مقصود از تشکیل احزاب جز این نیست که با انتخاب احسن اوضاع

اجتماعی و بهترین طرز زندگانی روشی را پیش گیرند که در ایجاد وسایل رفاه و آسایش

عامه و تهیه موجبات ترقیات مادی و معنوی ملت کاملاً مفید و مؤثر باشد و از آنجا که دولت

های صالح و عناصر فکور وقتی میتوانند در راه ترقی و تعالی ملت خود کوشش نموده و از

درخت آرزو میوه کامیابی بچینند که در پرورش، نهال مقصود فراغت کامل داشته باشند و نظر

باینکه برقراری اوضاع ثابت و استحکام مبادی قدرت دولتها و تعیین خط مشی و ترسیم صور

آمال ملی چنانچه عمقاً توجه شود موکول بوجود یک جمعیت قوی و متحدی است که با

منتهای صمیمیت و درستی بخدمات اجتماعی و آماده ساختن وسایل اقتدارات حکومت و

انتظام گردش چرخهای حیاتی کشور پرداخته و نقشه هائی طرح نماید که شالوده تمنیات و آمال ملی را بطور مستحکم ریخته و تکالیف اساسی دولتها و زمامداران مسئول امور را مشخص نماید و نظر باینکه احزاب و جمعیتهای متعددی که فعلاً در تهران و سایر ولایات ایران دارای تشکیلات حزبی میباشند عموماً بر این عقیده متفق بوده اند که اگر يك نوع همکاری و هم آهنگی در طریق عمل و مشی سیاسی خود بوجود آورند زود تر باصلاح اوضاع اجتماعی و اجرای مقاصد واحدی که دارند نایل خواهند شد علیهذا نمایندگان جمعیتها و احزاب مختلفه تهران که در آخر معرفی خواهند شد بعد از تشکیل جلسات و مشاوره کافی در اطراف این مقصد مهم جمعاً معتقد شده اند که درباره چند مقصود عالی که مورد توجه کلیه جمعیتها بوده و عموماً در تعقیب و اجرای آن تا این زمان سعی و جاهد بوده اند کاملاً متفق و متحد گردیده و تعهد نمایند که تا این مقاصد را بموقع اجرا نگذارند و اساس تشکیلات يك حکومت لایق و صالحی را که مبنای آن بر رعایت آزادی مقاصد ملی و اجرای کامل اصول مشروطیت قرار گرفته باشد مستحکم سازند از همکاری و اتفاق دست بردارند و چون میبایست مقاصد و مطالبی که بر آن اتفاق کرده اند در نظر کلیه اعضاء و افراد احزاب و جمعیتهای متفق واضح و معلوم باشد اینک برای اطلاع موادی که مورد تصویب تمام نمایندگان جمعیتها و احزاب متفق قرار گرفته است در این قلمننامه درج و اعلام میگردد که نظر به آشفته گئی و بی ترتیبی اوضاع کشور و عدم انتظام فوق العاده که در دوا پر دولتی مشهود گردیده و نظر با اقدامات و عملیات خلاف قانونی که در ناحیه اولیای امور مرتباً بروز مینماید و نظر به تضییع حقوق افراد و تضییقات بیحد و حساب بآزاد بخوانان هیئت نمایندگان جمعیتها و احزاب تهران از کلیه هم مسلکان و رفقای حزبی خود انتظار دارند که برای اجرای مواد مشروح در این قلمننامه از بذل هر نوع مساعی و کوششی که شایسته عملی ساختن این تصمیم عمومی می باشد کوتاهی نکرده و با کمال امیدواری و اعتماد با اقدامات و عملیات نمایندگان خود در راه حصول مقصود با همت بلند و عزم راسخ مجاهدت نمایند.

باشد که بعون الله تعالی به نتایجی که مطلوب و منظور است بزودی نایل و باردیگر آزادی و مشروطیت ایران همچنانکه تمام مردم کشور آرزو مندند مجری و عملی گردیده و ملت و وطن ما ایران در بین ملل و ممالک دیگر جهان سر بلند و مفتخر باشد.

ماده ۱- مبارزه با کسانیکه بر علیه مصالح و استقلال و تمامیت ایران اقداماتی کرده و میکنند.

ماده ۲- احیای اصول مشروطیت با اجرای قانون اساسی.

ماده ۳- تأمین احترام قوانین و تعقیب و مجازات اشخاصی که بنحوی از انحاء قوانین را نقض میکنند .

ماده ۴ - جلوگیری از هر گونه دزدی و ارتشاء و تعقیب و رسیدگی بعملیات اشخاصی که بدارائی و اقتصاد مملکت خیانت و از مقام و موقیبت خود بضرر کشور سوء استفاده کرده اند.

ماده ۵ - باین آوردن هزینه طاقت فرسای زندگانی .

ماده ۶- برای اجرای مواد فوق کمیته مختلطی تشکیل میشود مرکب از نمایندگان رسمی احزاب مؤتلف و عده از رجال معتمد .

از طرف جمعیت فرزندان ایران - امیر شرفی بدر - نقیب زاده مشایخ - سید مهدی فرخ .

از طرف حزب رادیکال سوسیالیست - رضا افشار - محمد علی مجد .

از طرف حزب مردم - اردلان - دولت آبادی - دکتر طاهری - گلشائیان .

این ورقه چون دارای ارزش سیاسی و نمودار فعالیت روزی در گذشته است که رجال آن با همه تفرقه بیش از حد ب فکر مملکت و مردم و اوضاع آن بوده اند.

امضاء نمایندگان احزاب و رجال را در اینجا با شماره گذاری یادداشت مینمایم :

۱- از طرف جمعیت فرزندان ایران که لیبر واقعی آن آقای دکتر سید حسن امامی امام جمعه تهران بود - آقایان امیر شرفی بدر - نقیب زاده مشایخ - سید مهدی فرخ .

۲- از طرف حزب رادیکال سوسیالیست - آقایان رضا افشار - محمد علی مجد فطن .

۳- از طرف حزب مردم که رهبر آن شادروان سید محمد صادق طباطبائی بود . آقایان حاج عز الممالک اردلان - حسام الدین دولت آبادی .

۴- دوتن از رجال مؤثر و ذی نظر زمان - شادروان دکتر طاهری و آقای گلشائیان .

دکتر سید محمد صادق طباطبائی
شادروان سید محمد صادق
دکتر سید محمد صادق

دکتر سید محمد صادق
شادروان سید محمد صادق
دکتر سید محمد صادق

دکتر سید محمد صادق
شادروان سید محمد صادق
دکتر سید محمد صادق